

Spm. nr. S 516

Til *indenrigsministeren* (18/1 83) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes en samfundsøkonomisk besparelse kan opnås, hvis patienter fremover selv skal betale for deres rekreationsophold?«

Begrundelse

I dag kan en patient – efter lægeligt skøn – ordineres rekreationsophold. For de hospitaliserede patienters vedkommende betyder det ofte, at deres indlæggelse kan forkortes, når de kan udskrives til rekreation.

I Københavns amt koster en hospitalsseng næsten 3.000 kr. pr. dag. Et rekreationsophold koster ca. 300 kr. pr. dag. Altså en klar besparelse set fra sygehusets side.

At indføre betaling for at komme på rekreation vil kræve øgede økonomiske ressourcer fra den primærkommunale sociale sektors side. Bl.a. må socialforvaltningerne påregne at skulle tage stilling til ansøgninger om økonomisk hjælp til rekreation fra mange patienter. Dermed har man også gjort en patient til en socialklient.

Yderligere vil der blive behov for hjemme-sygeplejerske til de patienter, der har fået anlagt en ileo- eller colostomi. Hidtil har disse patienter modtaget vejledning og støtte i den første svære tid på rekreationshjemmene.

Kommunerne må også imødesee en øget efterspørgsel efter hjemmehjælp.

Den tid, det vil tage at få afklaret, hvilken støtteforanstaltning der skal iværksættes for den enkelte patient, vil ofte medføre, at patienten er udskrevet fra sygehuset. At udskrive en patient for tidligt (uden rekreationsmulighed) betaler sig sjældent. Der kan blive tale om tilbagefald med genindlæggelse til følge. Dette vil koste yderligere indlæggelsesdage, og målet en hurtig helbredelse vanskeliggøres, og øgede udgifter i form af sygedagpenge må imødeses.

Hvis patienter fremover selv skal betale deres rekreationsophold, kan spørgeren kun få øje på, at rekreationsudgifterne flyttes fra amtskommunal regie til primærkommunerne, og at patienternes mulighed for en hurtig helbredelse bliver vanskeliggjort.

Besvarelse (21/1 83):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Spørgsmålet vedrører et af de mange hundrede forslag, som jeg har modtaget fra kommunerne og amtskommunerne i forbindelse med den ønskede regelsanering. Målet er at få forenklinger og besparelser, og det har været meget positivt, at der er kommet så mange forslag.

Regeringen har endnu ikke kunnet tage stilling til forslagene, heller ikke det her rejste spørgsmål om eventuel selvbetaling for rekreationsophold. Forslagene behandles for øjeblikket i ministerierne. Regeringen vil imidlertid løbende give meddelelse om, hvilke forslag der skal gennemføres, og inden maj i år vil regeringen give folketingsen samlet redegørelse om de opnåede resultater.

Jeg kan derfor heller ikke på nuværende tidspunkt gå ind i en nærmere stillingtagen til de bemærkninger, spørgeren har anført i sin begrundelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand.

(Fremsat 19/1 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Taanquist (S):

En af de ting, der blev lagt vægt på ved udlægningen af særfor sorgen, var, at det skulle sikres, at de lands- og landsdelsdækkende institutioner kunne fortsætte deres virke, idet vi mente, at de var et nødvendigt led i den decentrale for s org. Derfor skulle der også sikres et økonomisk grundlag for deres fortsættelse.

Som socialministeren bemærker, har det beklageligvis ikke været muligt for amtskommunerne selv at finde frem til en betalingsordning efter objektive kriterier, og det er selvfølgelig uacceptabelt for hjemstedsamtskommunerne, hvis de er forpligtede til at videreføre institutionerne og de benyttende amtskommuner kun skal betale efter den faktiske benyttelse.

[Taanquist]

Vi kan derfor tiltræde socialministerens forslag om en bemyndigelse til at fastsætte regler om finansiering efter objektive kriterier. Vi vil dog gerne have lejlighed til under udvalgsarbejdet at diskutere med socialministeren, om der findes andre objektive kriterier end folketallet. Dette kriterium alene virker ikke nødvendigvis som en tilskyndelse til amtskommunerne til at benytte disse institutioner på den mest hensigtsmæssige måde.

Agnete Laustsen (KF):

Som allerede nævnt var det ved særfororsorgens udlægning til kommunerne forudsat, at der ved specialrådgivning – og det gælder jo som også nævnt her i lovforslaget f. eks. blindeinstituttet, børneklubben for hørehandicappede i København, Filadelfia m. fl. – skete en fordeling af udgifterne mellem amtskommunerne.

Det er jo desværre ikke altid muligt at finde frem til egnede kriterier for den indbyrdes fordeling, og som det gamle ordsprog siger: når krybben er tom, bides hestene. Det har altså ikke i dette tilfælde været muligt at finde frem til en fordeling, og derfor synes vi fra konservativ side, at det er rimeligt, at ministeren får en bemyndigelse. Det accepterer vi, og vi vil gerne positivt medvirke til at finde ud af, hvordan fordelingen så kan finde sted.

Henrik Toft (V):

Udlægningen af særfororsorgen har været en succes. Det synes jeg er værd at konstatere ved denne lejlighed. Der var ingen, der lovede, at det skulle blive billigere efter udlægningen, men jeg gav i min ordførertale udtryk for, at jeg havde tiltro til, at den nærmere tilknytning til de handicappede kunne føre til, at der blev tale om en bedre udnyttelse af de anvendte midler.

Når der på det seneste er dukket nogle problemer op, skyldes det mere udmøntningen af lovgivningen, som har givet personalet problemer i forbindelse med ændrede arbejdstidsregler, men det er jo ikke udlægningens skyld.

Under behandlingen af udlægningsforslaget var vi enige om, at der var seks institutioner, som det fortsat ville være hensigtsmæssigt at trække på, dels fordi det drejede sig om ret små handicapgrupper, dels fordi de

havde en ekspertise på deres område, som det f. eks. er tilfældet med Filadelfia på epilepsiområdet.

Da det imidlertid har vist sig vanskeligt at finde en fordeling, som amtskommunerne har kunnet blive enige om, skal der selvfølgelig ske noget. Hvis der i forbindelse med fastsættelsen af betalingen af de pågældende institutioner kan tages hensyn både til folketal og til de pågældende kommuners benyttelse af institutionerne, vil det nok være det mest retfærdige.

Jeg synes nok, der er grund til også efter 1985 at trække på de omhandlede institutioner, og derfor er det selvfølgelig fornuftigt under udvalgsarbejdet at få undersøgt muligheden herfor.

Af hensyn til planlægningen vil det være godt at få forholdene afklaret så hurtigt som muligt.

Venstre kan støtte forslaget. Vi går positivt ind i udvalgsarbejdet.

Birthe Hansen (SF):

Da et flertal af amtskommunerne lige siden særfororsorgens udlægning i januar 1980 har været indforstået med en betalingsordning, der kan sikre videreførelsen af specialrådgivningen fra lands- og landsdelsdækkende institutioner, uafhængigt af, hvor hyppigt man benytter den, er vi enige i, at det må være rimeligt, at socialministeren nu 3 år efter får bemyndigelse til at fastsætte fordelingen af udgifterne mellem amtskommunerne, når disse på trods af langvarige forhandlinger ikke har kunnet blive enige herom.

Tove Niemann (FP):

Det har vist sig, at der ikke har kunnet opnås enighed om fordelingen af udgifterne mellem amtskommunerne vedrørende lands- og landsdelsdækkende institutioner, der udøver specialrådgivning. Derfor vil vi fra fremskridtspartiets side se positivt på, at der kommer en fast ordning. Om betalingen skal ske efter befolkningstal eller efter, hvor mange klienter fra de forskellige amtskommuner der benytter denne vejledning, vil vi se på under udvalgsarbejdet.

Grethe Lyngs (CD):

Jeg vil gerne takke ministeren for det initiativ, der er taget med dette lovforslag. Det er

[Grethe Lyngs]

på høje tid, mener vi, at der bliver truffet aftale på området. Med forslaget får ministeren bemyndigelse til at udsende vejledning til amterne. Det er vigtigt, at aftalen er i hus inden § 7-planperiodens udløb. CD vil gerne og hurtigt medvirke ved udvalgsbehandlingen, så aftalen om de i forslaget omhandlede institutioner kan komme på plads.

Tinning (VS):

Dette lovforslag handler jo om, at socialministeren skal have bemyndigelse til at fastsætte nogle særlige regler om udgiftsfordelingen. Det er klart, at ikke mindst i den nuværende situation kan vi ikke medvirke til at give den siddende socialminister bemyndigelse til ret meget andet end at træde tilbage, hvis han en dag skulle bede om bemyndigelse til det.

Vi mener selvfølgelig, at det her er vigtigt nok, og jeg kan egentlig ikke forstå, hvorfor det skal gøres på denne måde. Med hensyn til særlige regler om fordeling af udgifterne mellem amtskommunerne vil vi selvfølgelig godt være med, også til en ordning, som gør, at det her kan komme til at fungere. Men at det absolut skal gøres på den måde, at vi først bemyndiger socialministeren til at fastsætte særlige regler, og at det derefter foregår et eller andet sted, kan jeg ikke forstå. Vi er selvfølgelig kede af, at det betyder, at vi ikke kan være med.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti kan gå ind for det foreliggende lovforslag, hvorefter socialministeren bemyndiges til at fastsætte særlige regler for amtskommunernes betaling for de landsdækkende institutioners rådgivning inden for den tidligere særforsores område. Det drejer sig om institutioner for behandling af syns- og hørehandicap og epilepsi. Vi kan tilslutte os forslaget.

Socialministeren (Palle Simonsen):

Det er jo altid rart at kunne registrere en så kraftig opslutning omkring et lovforslag, som tilfældet er her i dag. Det kunne jo være, at selv hr. Tinning overvandt sig selv, inden udvalgsarbejdet bliver afsluttet.

Jeg skal om det konkrete spørgsmål om selve fordelingen, der er rejst bl.a. af hr. Taanquist, sige, at der i bemærkningerne står

»f.eks. efter folketal«. Der kan naturligvis diskuteres andre ting i udvalget. Vi har fundet, at det var et naturligt kriterium. Vi skal trods alt ikke glemme, at det kun drejer sig om 16 mill. kr., der skal fordeles på samtlige amter, så der er nok grænser for, hvor meget man skal gå i detaljer. Det kan vi diskutere videre under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om ændring af lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender. (Den sociale og sundhedsmæssige planlægning).

(Fremsat 19/1 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Taanquist (S):

Vi vil i socialdemokratiet selvfølgelig ikke sætte os imod en forenkling og en afbureaukratisering af den sociale udbygningsplanlægning. Men spørgsmålet er, om det opnås med det forslag, som her fremsættes. Jeg må indrømme, at selv gentagne gennemlæsninger af forslaget, især af bemærkningerne, ikke har givet mig noget klart billede af, hvori forenklingen består, og hvis jeg skal være helt ærlig, må jeg tilstå, at bemærkningerne stort set er sort snak for mig.

Hvad bliver egentlig socialministeriets opgaver og muligheder? Der nævnes nogle fordele ved ændringen: den skal understøtte og fremme omstilling og nytænkning, den skal skabe et informationssystem, den skal give